

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2009. évi május hó 8. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a zsarolás büntette és más bűncselekmény miatt **ifj.l.rendű vádlott és 5 társa** ellen indult büntetőügyben a Tolna Megyei Bíróság 8.B.147/2007/58. számú ítéletének ifj.l.rendű és III.rendű vádlottakra vonatkozó részét megváltoztatja és a tényállás II/1. pontjában leírt cselekményeiket társtettesként elkövetett, a Btk.321.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés c) pontjának II. fordulata szerint minősülő rablás büntettének, valamint társtettesként és folytatólagosan elkövetett, a Btk.323.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő zsarolás büntettének minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi ifj.l.rendű vádlottat, hogy fizesse meg az államnak a másodfokú eljárásban felmerült 1.800 (egyezernyolcszáz) forint bűnügyi költséget.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen ifj.l.rendű vádlotta büntetőjogi felelősségének megállapítása miatt, felmentés érdekében, míg III.rendű vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan pedig enyhítés céljából jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján a tényállás II/1. pontjában írt cselekmények eltérő minősítésére, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján - a Be.348.§ (2) bekezdésében és a Be.349.§ (1) bekezdésében írt korlátok között - az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Nem volt tehát annak tárgya az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem érintett vádlottakra, illetve a felmentő rendelkezésre vonatkozó része.

A felülbírálat során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - nyilvánvaló elírási hiba folytán - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára, az iratok tartalma alapján mindössze a III.rendű vádlottkorábbi büntetéseire vonatkozóan kellett helyesbíteni; így annyiban, hogy a Veszprémi Városi Bíróság 6. oldal 6. bekezdésében feltüntetett határozatának száma helyesen 12.B.2525/1999/13.

Az ekként helyesbített tényállás most más mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az hiánytalan és egyben kellő mértékben felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.

A bizonyítási eljárás lefolytatására a perrendi szabályok megtartásával került sor, az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges adatokat az elsőfokú bíróság maradéktalanul feltárta.

A tényállás II/1. pontjával összefüggésben helyesen ismerte fel a feljelentésben foglaltak tartalmi hitelességét, azt a körülményt, hogy annak lényeges mozzanatait a rendelkezésre álló bizonyítékok mindenben megerősítették. Annak ellenére, hogy a sértett az eljárási későbbi szakaszában már eltérő vallomást tett és a hatóságokkal való együttműködés elől jól érzékelhetően elzárkózni igyekezett. Ugyanakkor a vádlottakkal történő szembesítés időpontjáig az eseményeket mindvégig egyezően, nagy következetességgel adta elő, oly módon, hogy a legfontosabb részleteket az utóbbi beszerzett objektív bizonyítékok is alátámasztották. Mindenekelőtt azt a tényt, hogy a szerény anyagi körülmények között élő sértett az ő.....i ingatlanának az eladásából származó 1.286.771 forintot - néhány nap leforgása alatt - teljes egészében felvette a folyószámlájáról; N.....n és Sz.....n, éppen ott és abban az időpontban, ahogyan azt a nyomozó hatóság előtt felvázolta.

Hangfelvételek alapján dokumentálható volt az is, hogy a sértett id.tanú1el történő telefonbeszélgetései után módosította csak a vallomását, már azt követően, hogy a pénzének visszafizetésére ígéretet kapott. Ez utóbbi - nem kevés következetlenséget mutató - nyilatkozatait azonban nem lehetett az eljárás egyéb adataival összhangba hozni.

A tényállás II/2/b. pontjában írt történéseket az elsőfokú bíróság az eljárásjogi alapelvek messzemenő figyelembevételével állapította meg, olyképpen, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok között felmerült ellentmondásokat mindenkor ifj.I.rendű vádlottjára oldotta fel. Így az esetben is, amikor a 400.000 forint átadására irányuló erőszakos követelést egy korábbi tartozásra, elszámolási vitára vezette vissza.

Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének eleget tett, logikus érveléssel adva számot a vádlotti védekezések elvetésének okairól. Tényállása tehát megalapozott, az - tekintettel a Be. 352.§ (2) bekezdésében írtakra - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett ifj.l.rendű és III.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére.

Következésképpen az ezt sérelmező, felmentést célzó jogorvoslati kérelem nem vezetett eredményre.

A cselekmények minősítése ugyanakkor csak részben felel meg az anyagi büntető jogszabályoknak.

A tényállás II/1. pontjában megfogalmazottak rövid lényege szerint első alkalommal a sértett azért adott át 200.000 forintot a vele szemben fenyegetően fellépő ifj.l.rendű, III.rendű és IV.r. vádlottaknak, mert ellenszegülése esetén - még a helyszínen, a bankjegykiadó automata közelében - a bántalmazásával kellett volna számolnia, végső soron akár azzal, hogy a nyilvánvaló szám- és erőfölényben lévő személyek őt megkéselik. A sértett, illetve a gyermekének testi épsége elleni fenyegetés ezt követően még többször megismétlődött, mégis a fentebb említettől eltérő módon, leginkább azzal a különbséggel, hogy ez utóbbi esetekben a kilátásba helyezett hátrány azonnali bekövetkezésének a veszélye már nem állott fenn. Ilyen körülmények között történt meg - több részletben - a sértett részéről az egymillió forint kifizetése.

A vázolt eseményekkel kapcsolatosan - figyelemmel arra, hogy e követelések jogos vagy jogosnak vélt értékelése fel sem merülhetett - két, szóba jöhető vagyron elleni bűncselekmény elhatárolásának a kérdésében kellett állást foglalni. Olyan bűncselekmények vonatkozásában, amelyeknek a törvényi tényállása - az elvételben, illetve a kényszerítésben testet öltő elkövetési magatartásához kapcsolódóan - egyaránt tartalmazza az erőszak, vagy fenyegetés alkalmazására való utalást. Tartalmában azonban eltérő intenzitással: a rablás elkövetője megtöri a sértett akaratát, míg a zsaroláshoz szükséges erőszak vagy fenyegetés ennél enyhébb fokú, az a sértett akaratát hajlítva, végső soron választási lehetőséget biztosít a számára.

Lényeges különbség továbbá, hogy rablásnál az elvétel közvetlenül az erőszak vagy fenyegetés hatására történik, attól térben és időben nem válik el; ezzel szemben a zsarolás megvalósulásakor ez a közvetlenség hiányzik, az erőszak vagy fenyegetés rendszerint arra irányul, hogy a sértett egy későbbi időpontban valamint tegyen, ne tegyen, vagy éppen eltűnjön (BH 1995/557. számú eseti döntés).

A tényállás II/1. pontjában írt cselekményeket érintően a szóban forgó sajátosságok mindegyike tettenérhető volt. Az első, a 2005. június 10-én megvalósított - 200.000 forint elvételére irányuló - rész-cselekményt leginkább az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetés jellemezte, míg a későbbiek az, hogy a kilátásba helyezett bántalmazás miatt a sértett a bankszámlájáról utóbb felvett pénz átadásával tett eleget az elkövetők követelésének. Mindez heterogén anyagi halmazat megállapítását tette indokolttá.

Ennek megfelelően a másodfokú bíróság e cselekményeket a Btk.20.§ (2) bekezdése folytán társtettesként elkövetett, a Btk.321.§ (1) bekezdésének II. fordulataiban meghatározott és a (3) bekezdés c) pontjának II. fordulója szerint minősülő rablás büntettének, valamint a Btk.20.§ (2) bekezdése folytán társtettesként és a Btk.12.§ (2) bekezdése értelmében folytatólagosan elkövetett, a Btk.323.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő zsarolás büntettének minősítette.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta, azok ismételt áttekintését azonban megváltozott minősítés szükségessé tette.

Ifj.I.rendű és III.rendű vádlottakkal szemben - figyelemmel a Btk.12.§ (1) bekezdésében, illetve a Btk.85.§ (1)-(3) bekezdésében írtakra - öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés lett volna kiszabható.

Súlyosító körülmény az egyik cselekményt érintő folytatólagosság, valamint e vádlottak kifogásolható életvezetése, így közelebbről az, hogy mindketten voltak már büntetve: ifj.I.rendű vádlottvisszaesőnek nem tekinthető bűnismétlő, míg III.rendű vádlottvisszaesőnek nem tekinthető *különös* bűnismétlő.

Ezen túlmenően ifj. I.r. vádlott terhére kellett értékelni a kettőt meghaladó bűnhalmazatot és a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatti újabb elkövetést.

Ezzel szemben enyhítő körülmény az okozott kár megtérítése, illetve megtérülése, ahogyan - ifj.I.rendű vádlottköznugalom elleni bűncselekményének kísérleti szakban maradása mellett - az is, hogy ez előbb említett egy-, míg III.rendű vádlottként kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik. Nem lehetett végül figyelmen kívül hagyni a jelentős időmúlást sem, azt tehát, hogy a bűncselekmények elkövetésétől közel négy esztendő telt el.

Ez utóbbi körülmények maradéktalan és messzemenő szem előtt tartásával mindössze a Btk.87.§ (2) bekezdés b) pontjának az alkalmazására, legkevesebb két évi szabadságvesztés kiszabására nyílt volna törvényes lehetőség. Ügyészi

fellebbezés hiányában ugyanakkor - a Be.354.§ (1) bekezdése értelmében - a büntetések súlyosbítására nem kerülhetett sor.

Így további enyhítés szóba sem jöhetett, az ennek érdekében bejelentett fellebbezés nem volt megalapozott.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság - a Be.372.§ (1) bekezdése alapján - az elsőfokú bíróság ítéletének a cselekmények minősítésére vonatkozó részét a fentebb kifejtettek szerint megváltoztatta, egyebekben azt, a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében, helybenhagyta. Mégis azzal a kiegészítéssel, hogy a lőszeralkatrésznek minősülő riasztótöltények Btk.77.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti elkobzása azon alapul, hogy azok megszerzéséhez és tartásához III.rendű vádlott nem rendelkezett a 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdés b) pontjában előírt hatósági engedéllyel.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (1) bekezdése értelmében ifj.l.rendű vádlott köteles viselni.

P é c s, 2009. május 8.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k.bíró

A Tolna Megyei Bíróság 8.B.147/2007/58. számú ítéletének ifj.l.rendű és III.rendű vádlottakra vonatkozó része a Pécsi Ítéltábla Bf.II.25/2009/15. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2009. évi május hó 8. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke